

บทที่ ๑

บทนำ

ความสำคัญของเรื่องที่จะศึกษา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรกว่าร้อยละ ๘๐ มีอาชีพทางเกษตรกรรม ฉะนั้น รายได้ทางเกษตรกรรมจึงเป็นรายได้หลักของประเทศ กล่าวคือ ประมาณร้อยละ ๓๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติได้มาจากกิจกรรมทางการเกษตรและสินค้าเกษตรกรรมส่งออกทำรายได้ให้ประเทศประมาณร้อยละ ๖๕ ของมูลค่าสินค้าออกทั้งหมด

เกษตรกรรมในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นการกสิกรรม ที่สำคัญได้แก่การทำนาข้าว พืชสวน พืชไร่ แต่ผลผลิตต่อไร่ยังมีอัตราต่ำ การที่จะแก้ไขให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตนั้น นอกจากจะต้องจัดให้มีระบบชลประทาน ปรับปรุงเมล็ดพืชพันธุ์ ใช้เทคนิคสมัยใหม่ ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ปรับปรุงคุณภาพของดินด้วยการใช้ปุ๋ย

จากการเปรียบเทียบระหว่างประเทศเกษตรกรรมในเอเชียอาคเนย์ด้วยกัน อัตราการใช้ปุ๋ยของประเทศไทยยังต่ำมาก คือประมาณ ๑๐.๗ กิโลกรัมต่อเฮกตาร์ ในขณะที่ประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียใช้ปุ๋ยประมาณ ๘๑.๑ กิโลกรัม และ ๒๕.๗ กิโลกรัมต่อเฮกตาร์ ตามลำดับ จึงทำให้ผลผลิตต่อเฮกตาร์ของประเทศดังกล่าวสูงกว่าประเทศไทย กล่าวคือ มาเลเซียและอินโดนีเซียผลิตข้าวได้ ๒,๗๓๔ และ ๒,๒๕๔ กิโลกรัมต่อเฮกตาร์ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศไทยผลิตได้เพียง ๑,๔๘๒ กิโลกรัมต่อเฮกตาร์^๑ อุปสรรคสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้การใช้ปุ๋ยในประเทศไทยยังไม่แพร่หลายก็คือ เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความชำนาญในการใช้ปุ๋ย ขาดแคลนเงินทุนและราคาปุ๋ยก็ค่อนข้างสูง แต่ก็เป็นที่น่ายินดีว่าการใช้ปุ๋ยในประเทศไทยมีอัตราสูงขึ้นเรื่อย ๆ พร้อมกับมีวิวัฒนาการทางด้านวิชาการเกษตรกรรม หน่วยงานรัฐบาลและภาคเอกชน

^๑FAO. Production Yearbook 1973, vol 27.

ที่เกี่ยวข้องกับด้าน เกษตรกรรม ได้ร่วมกันให้ความช่วยเหลือให้เยาวชน เกษตรกร และประชาชน ทั่วไปได้รู้จักและเข้าใจในวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับปุ๋ย และการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง นอกจากนี้รัฐบาล ยังให้ความสนใจเกี่ยวกับคุณภาพของปุ๋ยที่เกษตรกรใช้โดยได้ตราพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อควบคุมการส่งออกปุ๋ย เข้ามาในราชอาณาจักรรวมทั้งการควบคุมการผลิต และการขาย ทั้งปุ๋ย อินทรีย์และปุ๋ยเคมี

จากที่กล่าวมาข้างต้น ถือได้ว่าเป็นปัญหาทางด้านอุปสงค์ของการใช้ปุ๋ยในประเทศไทย ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พยายามให้ความรู้แก่ เกษตรกร เพื่อเพิ่มอุปสงค์ของการใช้ปุ๋ยให้มากขึ้น ซึ่งจะมีผลทำให้ผลผลิตของประเทศสูงขึ้นด้วย สำหรับปัญหาทางด้านอุปทานนั้น เป็นสิ่งที่ประเทศไทย ได้ประสบมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กล่าวคือ ก่อนปี ๒๕๐๔ ประเทศไทยต้องสั่งซื้อปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศ เพราะยังไม่สามารถผลิตปุ๋ยได้ภายในประเทศ หลังปี ๒๕๐๔ ถึงปัจจุบัน แม้จะได้มีโรงงานผลิตปุ๋ยเคมีขึ้นในประเทศ แต่ปุ๋ยเคมีที่ผลิตได้ภายในประเทศมักจะมีต้นทุนการผลิตสูง ทำให้ไม่ค่อยมีผู้ลงทุนตั้งโรงงานผลิตปุ๋ยเคมีขึ้น ปริมาณการผลิตทั้งสิ้นจึงยังไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ปุ๋ย ของเกษตรกรทั้งหมดในประเทศไทย ทำให้ต้องมีการสั่งซื้อปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศอยู่เสมอ ๆ วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรคในการผลิตปุ๋ยเคมีในประเทศไทยว่ามีอยู่มาก น้อยเพียงใด และสามารถที่จะแก้ไขได้โดยวิธีใดบ้าง ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาการควบคุมต้นทุนการผลิตปุ๋ยเคมี ซึ่งผู้เขียนมีความเห็นว่า โดยวิธีการควบคุมการผลิตจะสามารถลดต้นทุนการผลิตของ ปุ๋ยเคมีลงได้ ซึ่งเป็นมาตรการที่สำคัญ โดยเฉพาะ เมื่อราคาขายของปุ๋ยเคมีที่ผลิตได้ในประเทศ ต้องแข่งขันกับราคาขายของปุ๋ยเคมีที่นำเข้าจากต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาสำคัญในด้านการผลิตปุ๋ยเคมีในประเทศไทย ในแง่ของปัญหาวัตถุดิบ และปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาถึงการควบคุมต้นทุนการผลิตปุ๋ยเคมี ในประเทศในแง่ของการใช้ระบบบัญชีต้นทุนควบคุมและลดต้นทุนการผลิต

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

๑. ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหน่วยราชการ เช่น

- สำนักงานคณะกรรมการเหล็กแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม
- สำนักงานส่งเสริมการลงทุน กระทรวงอุตสาหกรรม
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์
- กรมศุลกากร
- ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย
- การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

๒. ศึกษารวบรวมข้อมูลจาก เอกสารวิชาการ และวารสารที่เกี่ยวข้อง

๓. ทำการสอบถามวิธีการผลิต วิธีปฏิบัติทางการบัญชี และปัญหาต่าง ๆ ที่ประสบอยู่
ของบริษัทผู้ผลิตปุ๋ยเคมี

๔. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือการบัญชีต้นทุนต่าง ๆ ใน เรื่องการคำนวณต้นทุนการผลิต และการควบคุมต้นทุนการผลิต เพื่อ เปรียบ เทียบกับที่โรงงานขนาดใหญ่ถือปฏิบัติอยู่

๕. จากข้อมูลต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นจะนำมาวิเคราะห์ถึงปัญหาในการควบคุมต้นทุนการผลิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และ เสนอแนะวิธีการควบคุมต้นทุนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ และแนวทางแก้ไขปัญหาในการผลิตปุ๋ยเคมีภายในประเทศ

ขอบ เขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการผลิตปุ๋ยเคมีภายในประเทศและรวมทั้ง ศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมต้นทุนการผลิตปุ๋ยเคมี เนื่องจากปัจจุบันเกษตรกรนิยมใช้ปุ๋ยเคมี และ โรงงานที่มีอยู่ในขณะนี้ ทำการผลิตปุ๋ยผสมเท่านั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งศึกษาไปที่การควบคุม ต้นทุนการผลิตปุ๋ยผสมแต่ประเภทเดียว เนื่องจากโรงงานผลิตปุ๋ยผสมในประเทศไทยมีทั้งขนาด ใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ๆ มากมาย สำหรับโรงงานผลิตปุ๋ยขนาดกลางและขนาดเล็ก

นั้น นิยมผลิตปุ๋ยผสม เฉพาะปุ๋ยที่มีธาตุอาหารต่ำ กรมวิชาการผลิตก็เป็นแบบง่าย ๆ ไม่ลึบซับซ้อน ฉะนั้นจึงใช้โรงงานผลิตปุ๋ยขนาดใหญ่เป็นตัวแทนในการศึกษาถึงการควบคุมต้นทุนการผลิตในประเทศ เพราะมีกำลังผลิตถึงร้อยละ ๘๐ ของปริมาณการผลิตได้ในประเทศ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาจะทำให้ทราบถึงปัญหาด้านการผลิต และปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมต้นทุนการผลิตของกิจการผลิตปุ๋ยเคมีในประเทศ ตลอดจนถึงข้อเสนอนแนะ วิธีการควบคุมต้นทุนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงปัญหาความขาดแคลนปุ๋ยเคมีที่ผลิตได้ในประเทศ เพื่อจะได้หาวิธีการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาล่าช้าต่อไป